

De spin

BARRY LEVINE

DE SPIN

**In het criminele web van Jeffrey Epstein
en Ghislaine Maxwell**

Vertaald door Ton Heuvelmans, Sylvie Hoyinck,
Janet Limonard, Mario Molegraaf, Roelien Plaatsman
en Theo Schoemaker

2020 Prometheus Amsterdam

Voor Sharri en August (en Cooper),
voor hun steun in de moeilijke maanden
waarin ik in quarantaine werkte aan dit boek

Oorspronkelijke titel *The Spider. Inside the Criminal Web of Jeffrey Epstein and Ghislaine Maxwell*

© 2020 Barry Levine

© 2020 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Ton Heuvelmans,
Sylvie Hoyinck, Janet Limonard, Mario Molegraaf, Roelien Plaatsman en
Theo Schoemaker

Omslagontwerp DPS Design & Prepress Studio naar een ontwerp van
Alicia Tatone (Penguin Random House)

Foto omslag Rick Friedman/Getty Images

Lithografie afbeeldingen BFC, Bert van der Horst, Amersfoort

Zetwerk Mat-Zet bv, Huizen

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 4125 7

Inleiding

HET WEB VAN DE SPIN

2600 kilometer oceaan scheiden de opzichtige boardwalk op Coney Island aan het zuidelijke puntje van Brooklyn – waar Jeffrey Epstein opgroeide – van de witte zandstranden op de Amerikaanse Maagden-eilanden, waar hij zich later vestigde.

Daar, omringd door enkele tientallen eilandjes ten zuidoosten van St. Thomas, ligt een ruim 28 hectare groot eiland dat Little St. James heet. Epstein kocht het in 1998 voor 7,95 miljoen dollar en verwierf bijna twintig jaar later het vlakbij gelegen Great St. James. Volgens schattingen zijn beide eilanden samen inmiddels 86 miljoen dollar waard.¹

De ooit als leraar begonnen financier noemde zijn privéschuilplaats Little St. Jeff. Tijdens zijn bezoek aldaar – meestal twee of drie keer per maand – woonde hij in een crèmekleurige villa met een fel turquoisekleurig dak. Het landgoed had ook een bioscoop, een bibliotheek en een vrijstaand Japans badhuis. Overal op het terrein klonk meditatieve muziek, in de twee zwembaden en in de strandhuisjes.

Verspreid over het eiland stonden nog vijf gebouwen, waaronder personeelsverblijven. Rond 2008 was het personeelsbestand gegroeid tot zo'n zeventig mensen. Er was een massageruimte in de openlucht, alsmede een geheimzinnig gebouw dat veel weg had van een tempel. Een eindje verwijderd van de villa was een helikopterplatform, en daarachter bevond zich een beschutte plek die door Epstein 'de grot' werd genoemd. Er wapperden twee reusachtige Amerikaanse vlaggen aan beide uiteinden van het eiland, waar beveiligingsbeambten het strand bewaakten.

Als Epstein op zijn eiland was, moesten zijn in poloshirt geklede medewerkers buiten beeld blijven. Naar verluidt waren er ook andere regels. De temperatuur in zijn slaapkamer werd laag gehouden: zo'n 12 graden.² Handdoeken moesten voortdurend vervangen worden. Er moesten matjes klaarliggen voor zijn veelvuldige yogaoefeningen. Ve-

getarisch voedsel – waar de geheelonthouder Epstein dol op was – was altijd overal voorhanden.

Het huis bevatte diverse eigenaardigheden. Epstein bewaarde zijn verzameling ‘piratenschatten’ niet in juwelenkistjes maar in ‘oude rumflessen en aardewerk’ die naar verluidt op het eiland gevonden waren door arbeiders.³ Een aannemer die aan het werk was in het huis, meldde aan een journalist dat Epstein een doucheruimte met tien douches voor groepen had laten installeren, waar hij aan toevoegde dat hij ingelijste foto’s had gezien van ‘jonge, halfnaakte meisjes’.⁴

Er vielen bezoekers van het eiland heel wat dingen op, maar wat de meeste indruk maakte op de plaatselijke bevolking waren Epsteins gasten.

Op Little St. James onthaalde Epstein allerlei verschillende beroemdheden. Het beroemdst was Bill Clinton, die minstens 26 keer werd ingevlogen met Epsteins privéjet. Twee getuigen hadden Clinton in 2002 op het eiland gezien, hoewel zijn woordvoerder ontkende dat hij er ooit voet aan land had gezet.

Andere bezoekers waren onder anderen topmensen uit het bedrijfsleven, beroemdheden en leden van koningshuizen. Prinses Andrew kwam op bezoek, evenals zijn ex-vrouw Sarah Ferguson, Epsteins beschermheer, de zakenman Les Wexner en de advocaat Alan Dershowitz. In maart 2006 was Epstein de gastheer van de uit Cambridge afkomstige hoogleraar en theoretisch fysicus Stephen Hawking en twintig andere vermaarde wetenschappers op een congres op St. Thomas dat als thema had ‘Tegen de zwaartekracht’. Exacte wetenschappen waren een van Epsteins passies, een belangstelling die zich soms manifesteerde in bizarre ideeën en in financiële steun aan en bemoeienis met instellingen die zijn inmenging later zouden verwerpen.

Vrijwel iedereen die in Epsteins web verstrikt raakte, kreeg daar later spijt van.

Terwijl tal van vipgasten Little St. James bezochten in de jaren dat Epstein daar woonde, was het een ander soort gasten dat de plaatselijke bevolking vooral is bijgebleven.

Epstein vervoerde zijn bezoekers naar het eiland per boot of helikopter vanaf St. Thomas, dat anderhalve kilometer verderop lag. Volgens een proces dat de federaal aanklager van de Maagdeneilanden begin 2020 aanspande tegen Epsteins nalatenschap, hadden plaatselijke ‘luchtverkeersleiders en ander vliegveldpersoneel’ verklaard dat ze Epstein

hadden gezien in het gezelschap van meisjes die niet ouder leken dan twaalf of zelfs elf jaar, en dat was in 2018.⁵ In dat proces bleek dat Epstein zijn slachtoffers aanvoerde op het vliegveld Cyril E. King op St. Thomas in een van zijn twee Gulfstream-privéjets of zijn Boeing 727-200, het toestel dat later in de media bekend werd als de Lolita Express.

In de rechtbankstukken wordt geconstateerd dat er op het eiland sprake was van een 'patroon en praktijk van mensensmokkel, seksueel misbruik en dwangarbeid van jonge vrouwen'. Terwijl Epstein graag pochte over zijn 'zenachtige paradijsje', was het voor anderen een gruwelijke hel. Een slachtoffer van vijftien was zo wanhopig om te ontsnappen van het eiland dat ze probeerde weg te zwemmen, haar vrijheid tegevoet.⁶ Een getuige zag prins Andrew terwijl hij op een balkon op het eiland een minderjarig meisje betastte, en wel 'op klaarlichte dag'.⁷

Een slachtoffer dat door Epstein werd verkracht op zijn eiland verklaarde: 'Ik heb na die eerste ontmoeting bijna twee weken liggen kotsen in een ziekenhuis; ik dacht dat ik doodging'.⁸ Weer een ander slachtoffer verklaarde tegenover CBS News dat Epstein 'mij vasthield op het eiland in zijn slaapkamer, waar hij een pistool aan zijn hemelbed had hangen. Ik kon geen kant op'.⁹

Een voormalige luchtverkeersleider verklaarde tegenover *Vanity Fair* dat hij 'Epstein regelmatig uit zijn helikopter had zien stappen, duidelijk zichtbaar vanuit de verkeerstoren op de landingsbaan had zien staan en in zijn privéjet zag stappen met kinderen, jonge meisjes'.¹⁰ Een andere werknemer op het vliegveld viel het op dat Epsteins gasten 'altijd universiteitstruien droegen', die waarschijnlijk bedoeld waren 'als camouflage'.¹¹

Toen ik in januari 2020 op St. Thomas landde, vertelde de taxichauffeur me dat de plaatselijke bevolking Epsteins eiland altijd het Pikkeneiland noemde, terwijl anderen het volgens haar Obeah noemden, wat wil zeggen 'een slecht voorteken'. Een onheilsplek.¹²

Op de Maagdeneilanden spon Epstein zijn web vanuit het 'bedrijfskantoor' dat hij had op St. Thomas. Het kantoor voerde als officiële naam Southern Trust Company Inc. en was ondergebracht in een gebouwencomplex in de American Yacht Harbor in de wijk Red Hook aan de meest oostelijke kant van St. Thomas.

De ochtend dat ik op bezoek kwam waren de glazen kantoordeuren op slot en voorzien van zware, blauwgeverfde stormluiken. Rechts van de ingang stonden palmbomen en tropische planten in potten weg te kwijnen. In de jachthaven beneden zag ik jachten, catamarans en zeil-

boten. (Naar verluidt was Epstein samen met vastgoedmagnaat Andrew Farkas, een voormalige zakenpartner van Jared Kushner, mede-eigenaar van de jachthaven met 127 aanlegplaatsen.) Aan de overkant van de straat was een klein winkelcentrum met voorin een tent die Duffy's Love Shack heette.

Epstein, die ten minste één jong slachtoffer in dat kantoor heeft verkracht, wekte de indruk dat Southern Trust een bedrijf was dat de genetische sequentiebepaling van databanken onderzoekt voor behandelingen tegen kanker en voor DNA-sequentie.¹³ Wat zich, volgens federaal aanklager Denise George van de Maagdeneilanden, eveneens bevond in het kantoor met een oppervlakte van zo'n 1000 vierkante meter, was een aantal databanken die de gangen en de beschikbaarheid volgden van jonge vrouwen en minderjarige meisjes.

De duistere kant van Jeffrey Epstein was altijd opzichtig verborgen gebleven.

Inmiddels zijn de contouren van Jeffrey Epsteins afschuwelijke misdaden – zijn decennialange obsessie met en misbruik van jonge vrouwen en minderjarige meisjes, vaak onder het mom van het rekruteren van masseuses – wel duidelijk.

Begin november 2018 publiceerde de *Miami Herald* onder leiding van verslaggever Julie K. Brown een onderzoek in meerdere afleveringen naar het doen en laten van Jeffrey Epstein. De krant noemde het 'De verdraaiing van het recht', en in de woorden van de krant 'schudde het de wereld met een schok wakker voor een decennia durend onrecht waarvan tientallen en misschien wel honderden jonge meisjes het slachtoffer werden, van wie velen nooit met een woord gesproken hadden over het door Jeffrey Epstein gepleegde misbruik'.

Het aantal verkrachtingen door Epstein is zowel misselijkmakend als niet te bevatten. In rechtbankstukken, politierapporten en gepubliceerde berichten hebben bijna veertig individuele slachtoffers Epstein beschuldigd van verkrachting, sommigen meerdere keren.¹⁴ Maar een onbekend aantal slachtoffers heeft nooit de publiciteit gezocht.

De artikelen in de *Miami Herald* leidden bij politie en justitie tot een hernieuwde interesse in Epstein, wat uiteindelijk leidde tot zijn dramatische arrestatie in juli 2019 op het vliegveld van Teterboro in New Jersey.

Nauwelijks een maand later zou hij hangend met zijn hoofd in een strop worden aangetroffen in een gevangenis in Lower Manhattan.

In de maanden voorafgaand aan en na de dood van Epstein zouden er honderden artikelen verschijnen over zijn leven, misdaden en overlijden. Er ontstonden complottheorieën – met name op het internet met als thema ‘Epsteins dood was geen zelfmoord’ – over de onopgehelderde omstandigheden rond zijn dood in de gevangenis, terwijl journalisten gingen graven in zijn netwerk van de machtigen en superrijken naar de geheimzinnige omstandigheden rond zijn onvoorstelbare rijkdom, geschat op zo’n 577 miljoen dollar op het moment van zijn overlijden.

Er is veel gespeculeerd over Epsteins netwerk van hooggeplaatste vrienden en kennissen, onder wie politici, wetgevers en zelfs staatshoofden. Er waren eminente advocaten zoals Dershowitz en miljardairs uit de zakenwereld onder wie Wexner en Bill Gates, de oprichter van Microsoft. Sommigen, zoals regisseur Woody Allen en producent Harvey Weinstein, zouden jaren later zelf onder vuur komen te liggen vanwege beschuldigingen van seksueel misbruik.

Sommigen behoorden tot de slimste mensen ter wereld, zoals Hawking en Larry Summers, de voormalige rector magnificus van Harvard, anderen waren beroemdheden en hun gevolg. Er waren ook bankiers bij, een Saudische wapenhandelaar en de directeur van een internationaal modellenbureau.

Maar ondanks alles wat er is geschreven over Jeffrey Epstein, blijft er nog heel veel onopgehelderd. Hij was ongrijpbaar tijdens zijn leven – en misdadiger die zich niet hield aan de regels van een beschaafde samenleving – en bleef even ongrijpbaar na zijn dood.

Wat voor geheimen had Epstein nog meer toen hij overleed?

Hoe kwam hij aan zijn geld? Hoe kon een straatschoffie uit Brooklyn dat nooit een school had afgemaakt zich opwerken tot in de hoogste politieke, zakelijke en wetenschappelijke kringen? Waarom bleven zo veel machtige mannen hem trouw zelfs nadat hij in 2008 in Florida schuld had bekend inzake seksueel misbruik? Hoe kon hij de wet zo lang ontduiken? En hoe kon zijn entourage van assistenten en metgezellen, onder wie Ghislaine Maxwell, de praktijken van hun werkgever zo lang ondersteunen, en waarom?

Hoe spon Epstein zijn web, en waarom raakten zo veel mensen erin verstrikt?

Ik volgde het relaas van Jeffrey Epstein sinds het fiasco van zijn eerste tenlastelegging in Florida, en ik raakte steeds meer geïntrigeerd tijdens

de gesprekken met bronnen en vraaggesprekken die ik hield voor mijn vorige boek *All the President's Women. Donald Trump and the Making of a Predator*, dat uitkwam in 2019.

Terwijl het boek *Filthy Rich* van James Patterson uit 2016 een accurate beschrijving gaf van het leven van Epstein tot dusver en vervolgens in de reeks artikelen van Brown in de *Miami Herald* tijdens het proces in Florida op knappe wijze zoveel boven water werd gebracht, verbaasde het me dat de complexiteit van Epsteins leven – vooral zijn vriendschap met Ghislaine Maxwell – niet volledig is onderzocht in een boek van een onderzoeksjournalist of in welk ander medium ook.

Wat me vooral dwarszat was de vraag hoe hij zich zo soepel kon bewegen tussen de diverse werelden van het multidimensionale leven dat hij voor zichzelf had geschapen: letterlijk van een congres met enkele van de meest vooraanstaande miljardairs ter wereld naar het verkrachten van weer een jong slachtoffer enkele dagen later. Dit patroon – et heen en weer bewegen tussen bijeenkomsten met mensen van macht en aanzien en verborgen plekken die kennelijk ingericht waren om zijn afschuwelijke misdaden te plegen – herhaalde zich zo steeds weer opnieuw in de laatste dertig jaar van Epsteins leven. Wat was het in Epsteins geest dat naar die uiteenlopende plekken leidde – en hem in staat stelde daar zo lang straffeloos te kunnen verblijven?

Dit boek is mijn poging om die en vele andere vragen te beantwoorden en om het tot dusver meest volledige portret te schetsen van een van de meest uitzonderlijke en verachtelijke misdadigers van de laatste tijd. Ik hoop de lezer in de hiernavolgende hoofdstukken bevredigende antwoorden te kunnen bieden.

De lezer zal zien dat de omstandigheden in Epsteins jeugd bepalend waren voor zijn volwassen leven, onder andere hoe zijn fixatie op een jeugdliefde leidde tot zijn eerste gewelddadige seksuele gedrag. Deze nieuwe onthullingen behoren tot de vele tot dusver onbekende details in Epsteins leven die tijdens de research voor dit boek boven water kwamen.

Zoals een spin acht poten heeft, zo beschikte Epstein over talloze dimensies in zijn leven. Ik wist dat ik, om die grondig te kunnen onderzoeken, hulp nodig had. Twee journalisten, Sharon Churcher en Philip Messing, beiden oudgedienden, werkten vele maanden lang onvermoeibaar om mij te helpen het portret van Epstein en zijn wereld uit te tekenen. Bijna tien jaar voordat de *Miami Herald* begon met haar onderzoek, had Churcher in 2011 al spectaculaire onthullingen gedaan

over de zaak-Epstein, waaronder beschuldigingen van seksueel wangedrag door prins Andrew bij de publicatie van haar eerste interview met Virginia Roberts Giuffre, een van de eerste slachtoffers van Epstein. Churcher liet me haar aantekeningen lezen voor mijn huidige project, zodat ik inzage kreeg in nooit eerder gepubliceerde details van haar gesprek met Giuffre en andere bronnen.

Om het volledige verslag te horen over Epsteins laatste dagen in de gevangenis voor zijn dood, wendde ik me tot Messing, die als jarenlange en nooit versagende politieverslaggever voor de *New York Post* een geweldig netwerk aan contacten had bij de politie. Messing had nog een enorm voordeel: hij had samen met Epstein op school gezeten in Coney Island. Dankzij Messing krijgt de lezer nu een gedetailleerd verslag over Epsteins verblijf in het Manhattan Correctional Center voorafgaand aan zijn dood, waaronder tot dusver niet gepubliceerde details over wat er gebeurd is terwijl Epstein non-stop werd bewaakt, en verontrustende beweringen met betrekking tot het medische verslag van de onderzoeksarts over Epsteins doodsoorzaak.

Enkele weken nadat ik terug was van de Maagdeneilanden en dankzij de tussenkomst van Phil Messing werd ik ontvangen in het huis waarin Epstein als kind gewoond had in Sea Gate, de omheinde wijk in Coney Island waar Epstein opgroeide.

Het huis is een opvallend huis met twee etages plus veranda voor drie gezinnen à la Cape Cod. In de voormalige woning van de Epsteins zijn de twee slaapkamers en kleine badkamer via een smalle gang verbonden met een keukentje en woonkamer achterin. Ik betrad de slaapkamer die Jeffrey ooit deelde met zijn broer Mark. Het raam ziet uit op een ommuurd tuintje vanwaar je een piepklein stukje grijze lucht kon zien. Ik overdacht wat Jeffrey had gefantaseerd toen hij uit datzelfde raam keek.

Adam Davis, de huidige bewoner van het huis uit Epsteins jeugd, vertelde: 'Epstein proberen te doorgronden is hetzelfde als Hannibal Lecter doorgronden.'¹⁵ Davis is een gelovig mens; aan de muur in de woonkamer hangt een ingelijste afbeelding van de Maagd Maria geflankeerd door engelen. In Epsteins voormalige jongenskamer hangt aan de ene muur een afbeelding van Jezus en aan de andere een kruisbeeld. Daardoor moest ik denken aan de foto van Epstein en Ghislaine Maxwell op audiëntie bij paus Johannes Paulus II die tientallen jaren later werd ontdekt in Epsteins huis in Palm Beach, Florida.

Joyce Carol Oates schreef ooit: ‘De vloek van de pedofiel heeft iets bijna bovennatuurlijks, die zoals de beet van een vampier een heel leven besmet.’¹⁶

Of misschien zoals de beet van een spin.

De spin wacht in het midden van haar web, ze wacht op het trillen van haar prooi voordat ze aanvalt.

De bedoeling van dit boek is om al die trillingen in het leven van Jeffrey Epstein op te vangen in de hoop dat een spin als hij nooit meer zal toeslaan.

DEEL EEN

DE JONGEN UIT BROOKLYN

Ik ben niet gek.

– JEFF EY EPSTEIN¹

WONDER WHEEL

De ommuurde enclave Sea Gate ligt op het meest westelijke puntje van het schiereiland Coney Island in Brooklyn, aan drie kanten omgeven door het water van Gravesend Bay en de Atlantische Oceaan. Het is meer dan een eeuw geleden gebouwd als zomerverblijf voor de beroemdste families uit Manhattan: Morgan, Dodge, Auchinloss, Vanderbilt. Sea Gate met zijn paleisachtige huizen was zo'n beetje het eerste wat de nieuwe immigranten uit Italië en Oost-Europa zagen die zich verdrongen op het dek van de overvolle stoomboten die de haven van New York naderden.¹

In 1933 verwoestte een brand het oorspronkelijke clubhuis van de Atlantic Yacht Club in Sea Gate. Zonder een plek waar ze verweend konden paraderen, en omdat de charme van de City verflauwde door de Grote Depressie, trokken de patriciërs geleidelijk aan weg uit het gebied. Sea Gate trok nu een aantal van de pas aangekomen immigranten, eerstegeneratiearbeidersgezinnen die al te graag de overvolle buurten in Brooklyn, destijds de op drie na grootste stad van Amerika, verlieten en een eigen huis konden betrekken aan de zeer gewilde zeekust. Sea Gate werd vooral een toevluchtsoord voor joodse intellectuelen, kunstenaars uit de middenklasse en hun gezinnen. Luxe huizen werden afgebroken en vervangen door een- of tweegezinshuizen. Isaac Bashevis Singer, de beroemde Jiddische romancier, woonde in Sea Gate, evenals Beverly Sills, de wereldberoemde sopraan die uiteindelijk de New York City Opera zou leiden, en Irwin Winkler, de met een Oscar bekroonde producent en regisseur.²

Zelfs nadat de steenrijke bewoners waren vertrokken, bleef er iets hangen van het voormalige prestige van de buurt. De ruim anderhalve vierkante kilometer van de gemeenschap Sea Gate was slechts bereikbaar via twee toegangen: Surf Avenue en Neptune Avenue. Ook tegenwoordig mogen auto's pas de wijk in nadat een bewaker een

verzwaarde slagboom omhoog heeft gezwaaid, en voetgangers moeten zich door een moeilijk draaihek wurmen dat naar een beveiligingsbalie leidt. Hoewel Sea Gate onderdeel is van Brooklyn en New York City, heeft het een eigen politieafdeling, bestaande uit dertig ordehandhavers die bescherming bieden aan de ongeveer achtduizend inwoners.

West Thirty-Seventh Street is de bijna een kilometer lange, noord-zuid lopende gedemilitariseerde zone die Sea Gate scheidt van de rest van Brooklyn. Op driekwart van West Thirty-Seventh Street, achter een drieënhalve meter hoog gaashekwerk met bovenop prikkeldraad en een waarschuwingsbord VERBODEN TOEGANG EN AFVAL STORTEN, ligt Maple Avenue.

Toen Jeffrey Edward Epstein werd geboren, op 20 januari 1953, waren zijn ouders, Seymour Epstein en Pauline Stolofsky, nauwelijks een jaar getrouwd.

Julius, Jeffreys opa van vaderskant, kwam in 1900 vanuit het tsaristische Rusland naar de Verenigde Staten. Toen hij in 1906 was genaturaliseerd tot Amerikaans staatsburger, was hij volgens zijn immigratiepapieren werkzaam als aannemer. In 1916 trouwde Julius met Bessie Teshler. Het paar kreeg twee zonen.

Jeffrey Epsteins grootouders van moederskant, Max en Lena Stolofsky arriveerden in 1912 op Ellis Eiland. Max was kleermaker en werkte in een kledingfabriek in Manhattan; hij werkte ook als chauffeur bij een meubelfabriek. Later begon hij een eigen bedrijf. Max en Lena kregen vier dochters, onder wie Pauline. Max kwam oorspronkelijk uit Litouwen, Lena uit Berlijn. Ze ontvluchtten de pogroms in het tsaristische Rusland en Oost-Europa van voor de Eerste Wereldoorlog en voeren de haven van New York binnen op een van de talloze gammele stoomboten op weg naar Ellis Island. Het grootste deel van Epsteins uitgebreide familie van moederskant bleef achter in Europa en kwam om tijdens de Holocaust.

Een bij de eerste generatie heersend gevoel van patriottisme in wat door velen werd ervaren als de onontkoombare strijd tegen Hitler overheerste het Epstein-deel van de familie. Seymour Epstein verliet al na drie jaar de middelbare school en nam op 8 augustus, vier maanden voor Pearl Harbor, in Camp Yapbank in Suffolk County dienst in het Amerikaanse leger. Seymours jongere broer Arnold werd een soort plaatselijke held nadat hij in 1944 ging vechten in de Tweede Wereldoorlog als navigator in een B-24-bommenwerper. Hij vloog 51 missies

boven Italië en Roemenië met het 720ste Squadron in de 450ste bombardementsgroep van de Amerikaanse Luchtmacht.

Na de oorlog trad Seymour als tuinman in dienst bij de gemeentelijke plantsoenendienst van de stad New York. Pauline, Jeffreys moeder, was huisvrouw maar moest ook een baantje nemen om de levensstijl van de middenklasse te kunnen bekostigen. Het echtpaar werd door burens omschreven als eenvoudige en gemoedelijke mensen.

Kort na hun huwelijk in januari 1952 verhuisde Seymour met Pauline en haar ouders naar een appartement op West Thirty-First Street 2992 in Coney Island. In het appartementencomplex, dat inmiddels verdwenen is om plaats te maken voor sociale woningbouw, woonden destijds veel joodse arbeidersgezinnen, onder wie de ouders van Joseph Heller. Heller woonde er met zijn moeder, die weduwe was, en twee andere kinderen totdat hij in 1942 besloot mee te vechten in de Tweede Wereldoorlog. Net als Jeffreys oom Arnold vloog Heller het grootste deel van de oorlog in B-25-bommenwerpers boven Europa, ervaringen die Heller zou verwerken in zijn roman *Catch-22*.

Zelfs nadat de ouders van Pauline begin jaren vijftig overleden, bleef het stel in het appartement wonen en betaalde hun rekeningen op de naam van Max Stolofsky, zelfs nadat hij in 1954 was overleden. Ze woonden nog in het gebouw toen hun twee zoons, Jeffrey en Mark, werden geboren.

Na bijna tien jaar in West Thirty-First Street te hebben gewoond waren Pauline en Seymour in 1962 eindelijk in staat een eigen huis te betrekken en besloten met hun gezin in Coney Island te blijven wonen, hoewel ze liever in een middenklassenbuurt hadden gewoond. De Epsteins kozen de middelste flat in een gebouw met drie etages en konden eindelijk een eigen huishouden beginnen, slechts drie straten verwijderd van waar de ouders van Pauline hadden gewoond.

Seymour en Pauline betrokken het huis aan 3742 Maple Avenue in 1962. Het pand van drie verdiepingen was verdeeld in drie appartementen en had twee afzonderlijke ingangen. De Epsteins woonden in appartement 2, waar het nogal krap was. De kamers waren veel kleiner dan de vooroorlogse appartementen waar zo veel New Yorkers overpochten. De ouderslaapkamer, de keuken en de woonkamer kwamen uit op een kleine hal; eindeloos overgeverfde waterleidingen ontsierden de aanblik van de keuken en badkamer. Gebroken wit behang bedekte de gipswanden. Het huis was willekeurig ingericht; er was geen behoefte aan – of geld voor – bij elkaar passend meubilair.³ De meeste

schrijvers en muzikanten waren inmiddels naar prestigieuzere wijken verhuisd, en het afgelegen stukje Brooklyn-aan-zee werd de thuisbasis voor gezinnen uit de werkende klasse – ambtenaren en arbeiders – die lange uren maakten om voor hun kinderen de naoorlogse Amerikaanse droom te verwezenlijken. De kinderen speelden op straat en iedereen kende iedereen. De bewoners sloten vrijwel nooit hun deuren af.

Seymour en Pauline Epstein stonden niet bekend als uitgesproken gelovige mensen, maar ze woonden slechts vijf straten van de grootste synagoge van Sea Gate, en Jeffrey deed zijn bar mitswa toen hij dertien was. Zittend op de stoep voor hun huis konden Jeffrey en zijn anderhalf jaar jongere broer Mark zien dat de gemeenschap na verloop van tijd orthodoxer werd omdat er steeds meer gelovige gezinnen kwamen wonen.⁴

De jonge Jeffrey was dol op zijn moeder, die buurtbewoners zich herinnerden als een ietwat dikke vrouw die op straat *schmattes* droeg, het Jiddische woord voor lompen.⁵ Jeffrey's relatie met zijn vader was daarentegen ietwat afstandelijk: zijn vader was ouderwets en geloofde dat goede cijfers en joodse snuggerheid de vereisten waren om het te maken in Amerika.

De Epstein-jongens deelden een slaapkamer waarvan de drie ramen uitkeken op een betonnen muur in hun achtertuin die deels afbrokkelde door de zware, zilte zeelucht. Ze konden in de achtertuinen van andere burens kijken, maar verder zagen ze niet veel. Ze woonden zo dicht bij de oceaan dat ze de branding konden horen en de zoute lucht roken, maar de oceaan zelf konden ze niet zien, evenmin als de wonderen en waanzin van Manhattan, hoewel ze er met het openbaar vervoer in vijf kwartier konden zijn.

In 1954 verkocht Nathan's Famous in het nabijgelegen Coney Island veertigduizend hotdogs op één dag. Maar zelfs Coney Island en Sea Gate ontkwamen niet aan de langzame neergang van New York in de jaren zestig van de vorige eeuw. Toen Jeffrey Epstein een kind was ging het steeds slechter met het beroemde Luna Park in Coney Island, ongeveer een kilometer verderop aan Surf Avenue. De houten achtbaan Cyclone was er nog steeds, maar het pretpark had iets verloren van zijn luister als zomers familievermaak. Niettemin hingen alle kinderen uit het nabijgelegen Sea Gate daar nog steeds rond.

Een attractie die bleef bestaan was Lillie Santangelo's Wassenbeeldenmuseum, dat in 1926 zijn deuren had geopend. Lillie, die door de plaatselijke bewoners 'Grandma Moses met Isd' werd genoemd, runde een oud griezelskabinet met een hele reeks rariteiten en misdaden door